

Sygn. akt II S 167/19

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Buła (sprawozdawca)

Sędziowie: SSO Joanna Ćwik-Bielińska

SSO Krystyna Dobrowolska

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi A. O.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa-Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa–Nowej Huty w Krakowie, sygnatura akt I Co 596/17/N

postanawia:

I. stwierdzić przewlekłość postępowania w sprawie o sygnaturze akt I Co 596/17/N, które toczyło się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa –Nowej Huty w Krakowie;

II. przyznać od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa–Nowej Huty w Krakowie na rzecz skarżącego A. O. kwotę 3000 zł (trzy tysiące złotych);

III. oddalić skargę w pozostałym zakresie;

IV. nakazać zwrot na rzecz skarżącego A. O. kwoty 200 zł (dwieście złotych) uiszczonej przez niego tytułem opłaty sądowej od przedmiotowej skargi;

V. zasądzić od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa –Nowej Huty w Krakowie na rzecz skarżącego A. O. kwotę 257 zł (dwieście pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSO Krystyna Dobrowolska SSO Grzegorz Buła SSO Joanna Ćwik-Bielińska

UZASADNIENIE

Skarżący A. O. wniósł w dniu 15 kwietnia 2019 roku skargę na przewlekłość postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa –Nowej Huty w Krakowie pod sygnaturą akt I Co 596/17/N. Domagał się stwierdzenia przewlekłości w tej sprawie, zasądzenia na jego rzecz kwoty 10.000 zł oraz zasądzenia zwrotu kosztów niniejszego postępowania. W uzasadnieniu swojej skargi skarżący podał, że w dniu 3 lutego 2017 roku złożył skargę na czynność komornika, która wpłynęła do Sądu Rejonowego w dniu 20 lutego 2017 roku, a która do chwili wniesienia skargi nie została jeszcze rozpoznana i to pomimo złożenia w dniu 5 października 2018 roku pisma procesowego o przyspieszenie jej rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej. Prezes Sądu przyznał okoliczność prowadzenia przedmiotowej sprawy przed tamt. Sądem, przedstawił

dotychczasowy przebieg tego postępowania, a także stwierdził, iż przedmiotowa skarga została rozpoznana w dniu 15 kwietnia 2019 roku. Jak przyczyny wpływające na czas trwania tego postępowania Prezes Sądu Rejonowego podał dużą ilość spraw w referacie sędziego referenta, a także ogólnie trudną sytuację kadrową w Wydziale Cywilnym tamt. Sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga jest zasadna, choć nie w zakresie wysokości żądanej kwoty z tytułu zaistnienia przewlekłości postępowania.

Zgodnie z dyspozycją art. 2 ust. 1 ustawy dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843, z późn. zm.), strona może wnieść skargę o stwierdzenie przewlekłości postępowania, tj. o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. O naruszeniu prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki można mówić tylko wówczas, gdy z przyczyn leżących po stronie sądu postępowanie w danej sprawie trwa dłużej niż jest to konieczne dla wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności i wydania merytorycznego rozstrzygnięcia, a nie wtedy, gdy długotrwałość postępowania jest wynikiem działań stron ukierunkowanych na wstrzymywanie biegu postępowania lub powodujących konieczność podejmowania przez sąd czynności skutkujących przedłużaniem się postępowania ze względów proceduralnych (np. konieczność przesyłania odpisów orzeczeń, informacji, zawiadomień, dołączenia akt innych postępowań sądowych lub organów). Skarga na przewlekłość postępowania może być skuteczna jedynie wówczas, jeżeli zwłoka nastąpiła na skutek działania lub bezczynności sądu (komornika). Chodzi zatem o to, aby czynności sądu (komornika) zabierały odpowiednią ilość czasu, to jest odbywały się bez zbędnej zwłoki, która wskazywałaby na bezczynność sądu lub bezproduktywność jego działań (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 1 października 2008 roku, sygn. akt II S 6/08, KZS 2008/11/70). Dla skuteczności wniesionej skargi istotne znaczenie ma spełnienie wymogu wniesienia jej w toku trwającego postępowania (art.5 ust.1 w/w ustawy).

Rozważając zarzuty podniesione w skardze stwierdzić należy, iż nie sposób zakwestionować stanowiska skarżącego o istnieniu przewlekłości przedmiotowego postępowania.

Trafnie skarżący podnosi, iż ustawodawca w kodeksie postępowania cywilnego przewidział dla rozpoznania środka zaskarżenia w postaci skargi na czynność komornika bardzo krótki termin instrukcyjny wynoszący tydzień od dnia jej wniesienia, ewentualnie tydzień od dnia usunięcia jej braków formalnych (art. 767² k.p.c.). Podnieść także trzeba, iż w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 roku Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2015r. poz. 2316 ze zm.) sprawy ze skargi na czynność komornika zostały zaliczone do spraw pilnych (§2 pkt 5g. tego rozporządzenia). Z powyższych uregulowań wynika, że obowiązujące akty prawne zarówno regulujące kwestie proceduralne, jak i zasady urzędowania sądów powszechnych kładą duży nacisk na sprawność tych postępowań. Przy rozpoznawaniu więc niniejszej skargi nie sposób pominąć tego aspektu dotyczącego postępowania objętego skargą, gdyż także strona takiego postępowania, w szczególności wnosząca skargę na czynność komornika ma prawo oczekiwać, że postępowanie to będzie miało szybkie zakończenie. Jakkolwiek w praktyce sądowej rzadkim przypadkiem jest zakończenie takiego postępowania w terminie wynikającym z art. 767² k.p.c., to jednak czas trwania postępowania w sprawie I Co 596/17/N rażąco odbiega od czasu koniecznego do rozpoznania skargi dłużnika na czynność komornika.

Analizując akta sprawy I Co 596/17/N należy stwierdzić, iż skarga wniesiona przez dłużnika nie zawierała jakichkolwiek braków formalnych i jakkolwiek dla jej rozstrzygnięcia konieczne było zapoznanie się przez Sąd Rejonowy z aktami innych spraw, a także uzyskanie dodatkowego stanowiska komornika, to jednak bez wątpienia tego rodzaju czynności nie musiały trwać ponad 2 lata. Wskazać należy, iż w okresie pomiędzy 30 października 2017 roku a 15 kwietnia 2019 roku nie były podejmowane jakiegokolwiek istotne czynności w sprawie, a pomiędzy 4 stycznia

2018 roku i 5 lipca 2018 roku oraz pomiędzy 6 listopada 2018 roku i 15 kwietnia 2019 roku żadne czynności nie były podejmowane i to nawet w sytuacji gdy dłużnik w dniu 10 października 2018 roku złożył pismo ponagląjące. Nie sposób nie dostrzec, iż skarga dłużnika została rozpoznana przez Sąd dopiero w dniu wypłynięcia przedmiotowej skargi o stwierdzenie przewlekłości. W ocenie Sądu Okręgowego przebieg postępowania w sprawie I Co 596/17/N jednoznacznie wskazuje, iż doszło w nim do naruszenia prawa skarżącego do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Zdaniem Sądu Okręgowego powyższego stanowiska nie mogą skutecznie podważyć argumenty podniesione przez Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie. Jakkolwiek oczywiście trudna sytuacja kadrowa tego Sądu i bardzo obszerne referaty sędziów, którzy w nim orzekają, stanowią wyjaśnienie przedłużania się poszczególnych postępowań, to jednak z punktu widzenia strony postępowania sądowego nie mają znaczenia dla realizacji jej praw do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Zauważyć należy, iż prawidłowe zorganizowanie działania jednostek wymiaru sprawiedliwości, aby obywatele mogli w nim skutecznie i szybko realizować przysługujące im prawo do sądu, spoczywa na właściwych organach państwa, w szczególności poprzez stworzenie właściwych regulacji prawnych, a następnie poprzez ich realizowanie. Strona postępowania sądowego nie ma jakiegokolwiek wpływu na sytuację kadrową i organizację danego sądu, czy też wymiaru sprawiedliwości w ogólności, zaś wprowadzona do systemu prawnego skarga na przewlekłość postępowania ma właśnie gwarantować jej by w sytuacji gdy właściwe organy nie wywiązują się ze swoich obowiązków, mogła uzyskać stosowną rekompensatę finansową za taki stan rzeczy.

Mając na uwadze powyższe stanowisko należało co do zasady uwzględnić skargę skarżącego A. O. i stwierdzić przewlekłość zaskarżonego postępowania. W tym miejscu należy dodać, że w chwili wniesienia skargi przez skarżącego postępowanie w sprawie I Co 596/17/N nie było jeszcze prawomocnie zakończone, a zatem nie zachodziła przeszkoda do jej merytorycznego rozpoznania.

Z powyższych względów skarga w zakresie w jakim skarżący domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania musiała zostać uznana za zasadną. Dlatego też w oparciu o art. 12 ust. 2 cyt. ustawy należało stwierdzić przewlekłość postępowania objętego skargą, o czym orzeczono w punkcie 1.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie można jednak uznać, iż skarżący zasadnie domaga się przyznania kwoty 10.000zł z tytułu stwierdzonej przewlekłości postępowania. Uwzględniając regulację zawartą w art. 12 ust.4 w/w ustawy oraz łączny czas trwania postępowania do chwili wniesienia skargi, w zasadzie winna zostać na jego rzecz przyznana kwota minimalna wynosząca 2000zł. Jednak biorąc pod uwagę przedmiot postępowania w sprawie objętej skargą, co do którego strona mogła spodziewać się sprawnego postępowania, zdaniem Sądu, za słuszną należy uznać kwotę wynoszącą 3000zł, gdyż skarżący swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania. Według Sądu Okręgowego żądanie wyższej kwoty rekompensaty finansowej z tytułu zaistniałej przewlekłości nie jest zasadne. Należy wskazać, iż skarga na czynność komornika dotyczyła jedynie kwestii obowiązku poniesienia kosztów postępowania egzekucyjnego, gdyż pomiędzy stronami oraz organem egzekucyjnym nie było wątpliwości, że komornik zasadnie to postępowanie umorzył, natomiast istniały rozbieżności co do tego jaka powinna być prawidłowa podstawa prawna tego rozstrzygnięcia, a w konsekwencji czy zachodziły podstawy do obciążenia dłużnika tymi kosztami. Biorąc powyższe pod uwagę należało przyjąć, iż domaganie się kwoty przekraczającej 3000 zł nie ma jakiegokolwiek uzasadnienia, ani w czasie trwania tego postępowania, ani w jego znaczeniu dla interesów skarżącego.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy orzekł jak w punktach 1, 2 i 3 sentencji na podstawie art. 12 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.).

Wobec uwzględnienia skargi Sąd nakazał zwrot na rzecz skarżącego uiszczonych przez niego opłaty sądowej w kwocie 200zł, o czym orzeczono na podstawie art. 17 ust.3 w/w ustawy. Nadto Sąd zasądził na rzecz skarżącego od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie kwotę 257zł tytułem zwrotu kosztów postępowania

wywołanego skargą. Wysokość powyższych kosztów została określona na podstawie §14 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 z późn. zm.), a także przy uwzględnieniu wysokości opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

SSO Krystyna Dobrowolska SSO Grzegorz Buła SSO Joanna Ćwik-Bielińska